

CDA0035**Odluka o prihvatljivom korištenju CARNet mreže**

Kategorija: ODLUKA	Klasa: 190-000/08-01/01
Trajanje: do opoziva	Ur. broj: 650-61-08-25
Verzija: 3.0 (15.12.2008.)	Datum nastanka: 29.03.0006.
URL: ftp://ftp.carnet.hr/pub/CARNet/docs/rules/CDA0035.pdf	

Uvod

Svrha Odluke o prihvatljivom korištenju CARNet mreže je jasno određivanje načina dopuštenog korištenja CARNet mreže i njenih usluga.

Odluka vrijedi za ustanove članice CARNeta i sve CARNetove korisnike. Obveza je svake ustanove osigurati da se na području njezine odgovornosti korisnici ponašaju u skladu s odredbama ove Odluke o prihvatljivom korištenju CARNet mreže.

1. Sigurnosna politika ustanove članice CARNeta

Obveza je svake ustanove članice propisati sigurnosnu politiku na svojoj ustanovi u skladu sa zakonom i propisima koji vrijede u državi, te u skladu s lokalnom kulturom ustanove u roku šest mjeseci od dana donošenja ove Odluke, odnosno od dana spajanja u CARNet mrežu.

Svrha donošenja sigurnosne politike ustanove članice CARNeta jest da se osigura korištenje CARNet mreže u skladu s ovom Odlukom, uspostavi odgovarajuća razina sigurnosti u skladu s potrebama ustanove, te doprinese sigurnosti CARNet mreže u cjelini.

CARNet je donio prijedlog sigurnosne politike za ustanove članice (http://sistemac.carnet.hr/system/files/sigurnosna_politika_ustanove.pdf) na koji se mogu referencirati ustanove članice pri donošenju vlastitih pravila.

2. Prihvatljivo korištenje CARNet mreže

Računalna mreža CARNeta i njezine usluge na raspolaganju su korisnicima radi obavljanja posla, odnosno za učenje, podučavanje i istraživanje. Ova prava korisnici su dužni ostvarivati poštujući potrebe i prava ostalih korisnika. Od ustanova spojenih na CARNet mrežu, kao i od njihovih korisnika očekuje se odgovornost pri korištenju informacijskih resursa. Prihvatljivo korištenje CARNet mreže je svako korištenje u skladu s ovom Odlukom.

U slučaju računalno sigurnosnog incidenta, potrebno je moći identificirati počinitelja. Ustanova članica CARNeta dužna je osigurati infrastrukturu koja će omogućiti identifikaciju korisnika CARNet mreže i putem CARNet mreže dostupnih resursa najmanje dvije godine nakon korištenja resursa, odnosno

iznimno kraće ukoliko su tehničke mogućnosti sustava ograničavajuće. Ustanovi članici CARNeta ostavljeno je da sama odluči koji će autentikacijski model koristiti. Preporuka CARNeta je korištenje autentikacijske i autorizacijske infrastrukture u sustavu znanosti i visokog obrazovanja u RH AAI@EDUHR (<http://www.aaiedu.hr>), koja se koristi za autentikaciju i autorizaciju CARNetovih usluga. U slučaju računalno sigurnosnog incidenta u kojem ustanova članica CARNeta nije u mogućnosti identificirati korisnika resursa, CARNet će u cilju očuvanja CARNet mreže u cjelini morati poduzeti oštrije mjere prema takvim ustanovama.

3. Neprihvatljivo korištenje CARNet mreže

Neprihvatljivim korištenjem se smatra svako korištenje računala na način koji bi doveo do povrede zakona, propisa ili etičkih normi, a mogao bi izazvati materijalnu ili nematerijalnu štetu za CARNet i ustanove članice.

Nije dopušteno stvaranje ili prijenos, osim eventualno u okviru znanstvenog istraživanja:

- materijala koji je napravljen da bi izazvao neugodnosti, neprilike ili širio strahove;
- uvredljivog i ponižavajućeg materijala;
- distribuiranje autorski zaštićenih djela bez dozvole vlasnika prava, odnosno ostalih informacija bez suglasnosti vlasnika istih.

Jednako tako, nije dopušteno:

- uporaba tuđeg elektroničkog identiteta, ili davanje svojeg elektroničkog identiteta na uporabu drugim osobama, bilo da se radi o korištenju računala ili servisa pod tuđim imenom, slanje poruka pod tuđim imenom ili kupovini tuđom kreditnom karticom;
- slanje neželjenih elektroničkih poruka (npr. e-mail, fax-server);
- uporaba računalnih resursa izvan granica ili na način koji korisniku nije odobren. Ukoliko nije siguran glede prava i načina uporabe nekog resursa, korisnik je dužan obratiti se administratoru odgovarajućeg računala odnosno helpdesk službi CARNeta;
- povreda općeprihvatljivog ponašanja korisnika u komunikaciji pojedinaca ili u grupi na Internetu (netiquette) definiranog u dokumentima dostupnim na adresama <http://www.carnet.hr/korisnici/podrska/netq/pojedinac> i <http://www.carnet.hr/korisnici/podrska/netq/grupa>;
- korištenje CARNet mreže na takav način da ometa rad pojedinog servisa ili ometa korištenje drugim korisnicima;
- uporaba mrežnih i mrežom dostupnih usluga i servisa protivno pravilima njihove uporabe te onih koji su zaštićeni lozinkom ili pisanim upozorenjem vlasnika;
- uporaba programske podrške koja ometa rad računala spojenih u CARNet odnosno Internet ili mijenja (može promijeniti) prava korisnika i dostupne resurse;
- korištenje CARNetovih resursa u komercijalne svrhe;
- provaljivanje na računala;
- širenje virusa, trojanaca i ostalog zloćudnog softvera;
- traženje sigurnosnih propusta na umreženim računalima bez dozvole vlasnika opreme;
- izvršavanje napada uskraćivanjem resursa (Denial of Service);
- korumpiranje ili uništavanje podataka drugih korisnika;
- povreda privatnosti drugih korisnika;
- distribuiranje lažnih podataka o mreži, pravilima rada te CARNet ustanovi i ustanovama članicama;

- davanje netočnih ili zastarjelih podataka u svrhu ostvarivanja korisničkih prava;
- sve ostale aktivnosti neprihvatljivog korištenja CARNetovih resursa koji su, i čije je korištenje propisano CARNetovim CDA dokumentima (http://www.carnet.hr/o_carnetu/o_nama/dokumenti/cda_dokumenti).

Ustanove članice CARNeta ne smiju koristiti priključak na CARNet mrežu za obavljanje komercijalnih djelatnosti, niti smiju davati vezu u podnajam trećim osobama bez suglasnosti CARNeta.

4. Nadzor CARNet mreže

CARNet ima pravo nadzora nad načinom korištenja CARNet mreže. Ustanovama i pojedincima koji se ne ponašaju u skladu s pravilima prihvatljivog korištenja, CARNet može privremeno ili trajno uskratiti pravo korištenja mreže i njezinih servisa.

Ustanovama koje ne poduzimaju akcije prema korisnicima – sudionicima u računalnim incidentima ili onima koji neprihvatljivo koriste CARNet mrežu, CARNet može ograničiti ili uskratiti pristup CARNet mreži.

U slučaju težih prekršaja, povrede zakona, CARNet će prekršitelja prijaviti nadležnim organima.

5. Završne odredbe

Stupanjem na snagu ove verzije dokumenta, prestaje vrijediti Verzija 2.0, Klasa:190-000/06-01/03, Ur.br:650-61-06-02.